

บทที่ 6

บทสรุป และ ข้อเสนอแนะ

จากข้อมูลกรณีศึกษาที่ได้กล่าวมาทั้ง 3 กรณี ผู้วิจัยสามารถนำมาสรุปได้ว่ามีปัจจัยที่เป็นประเด็นหลักสำคัญได้ เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินธุรกิจแล้ว ทำให้ธุรกิจ บริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ขนาดเล็กต้องประสบกับความล้มเหลวจากการนำแนวคิดตามตำราพิชัยสงครามซุนวูมาเทียบเคียงประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ในการดำเนินธุรกิจสามารถทำให้เรามองเห็นข้อผิดพลาด จากการศึกษาพบว่าประเด็นหลักที่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง 3 ประเด็น สามารถเขียนออกมาเป็นหัวข้อได้ดังนี้

ปัจจัยที่เป็นประเด็นหลักส่งผลให้เกิดความล้มเหลวต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ขนาดเล็ก

1. คุณสมบัติของผู้บริหาร
2. การบริหารธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ยุทธวิธีในการเอาชนะคู่แข่ง

จากการดำเนินงานที่ผ่านมาของทั้ง 3 บริษัท กรณีศึกษาในเรื่องของคุณสมบัติของผู้บริหารจากการศึกษาผู้วิจัย พบว่า ผู้บริหารของบริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ขนาดเล็กเหล่านี้ ยังไม่มีลักษณะของผู้นำในการดำเนินธุรกิจอย่างเพียงพอ และครบถ้วนตามที่ ซุนวู ได้กล่าวไว้พอสรุปได้ดังนี้

1. คุณสมบัติของผู้บริหาร

คุณสมบัติดังกล่าวนี้หมายถึงผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการบริหารงาน มีความเข้าใจในแผนการตลาด และมีสายตาที่มอง กาลไกล มีการตัดสินใจแก้ไขปัญหาอย่างเป็นธรรม เอาใจใส่ดูแลปกครองให้ เกิดความรักสามัคคี มีความคิดริเริ่ม กล้าหาญสุขุมรอบคอบ และต้องมีความ เด็ดขาด อยู่ในตัวของผู้บริหารเอง

จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารของบริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ขนาดเล็ก ทั้ง 3 ผู้บริหารบางคนมีคุณสมบัติของการเป็นผู้บริหารอย่างครบถ้วน แต่ในความ ครบถ้วนนั้นก็ย่อมมีข้อจำกัดไม่สามารถนำมาใช้ได้เต็มที่ เพราะคุณสมบัติ เหล่านี้ขึ้นอยู่กัเหตุการณ์ และสถานการณ์ที่กำลังเผชิญอยู่ และผู้บริหารบางคน ก็มีคุณสมบัติดังกล่าวไม่ครบถ้วนก็เพราะเนื่องมาจากบุคลิกภาพ และอุปนิสัยของ แต่ละคนย่อมไม่เหมือนกัน เพราะผู้บริหารบางคนมีความใจดี ประณีประระนอม ยอมอ่อนข้อให้กับปัญหาบางอย่างจึงทำให้ขาดคุณสมบัติของผู้บริหารที่ต้องมีความ เด็ดขาด เมื่อผู้บริหารไม่มีความเด็ดขาดการตัดสินใจหาย่อมทำให้เกิดอุปสรรคใน การบริหารงานได้

2. การบริหารธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ

ในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพนั้น หมายความว่าผู้บริหาร จะต้องนำแผนการจัดการธุรกิจมาใช้เลือกคนให้เหมาะสมกับงาน มีการตัดสินใจ ที่ดี มีการจัดเก็บระบบข้อมูลและจะต้องมีความสามารถในการควบคุมสถานการณ์ นั้น ๆ ได้

จากการศึกษา พบว่า ผู้บริหารบริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ขนาดเล็ก เหล่านี้มีการบริหารงานที่ยังขาดประสิทธิภาพอยู่

ดังจะเห็นได้จากการบริหารงานที่ยังขาดการจัดการธุรกิจที่ดี ไม่มีการวางแผนงานด้านการจัดการหรือการตลาดของตนเอง ไม่มีการศึกษาหาข้อมูลของคู่แข่ง และยังมีการวางกำลังคนที่ไม่เหมาะสมกับงานพนักงานคนเดียวรับผิดชอบในการปฏิบัติงานหลายอย่าง ผลงานที่ได้จึงไม่มีประสิทธิภาพ ขาดความเชื่อถือ เพราะบริษัทขนาดเล็กเหล่านี้ มีบุคลากรน้อยมากไม่เพียงพอกับความต้องการของงานประกอบกับทุน และงบประมาณที่ใช้ในการบริหารไม่มีผู้สนับสนุนอย่างเต็มที่ ปัจจัยเหล่านี้จึงเป็นสาเหตุ ที่ทำให้เกิดความล้มเหลวกับบริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ขนาดเล็กได้

3. ยุทธวิธีในการ เอาชนะคู่แข่ง

ในการดำเนินธุรกิจที่จะให้ประสบความสำเร็จนั้นจะต้องขึ้นอยู่กับผู้บริหารที่จะนำยุทธวิธีต่าง ๆ มาใช้ให้ได้ผลไม่ว่าจะอยู่ภายนอกหรือภายในองค์กรก็ตาม

จากกรณีศึกษาบริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ขนาดเล็กที่ได้นำเสนอผู้วิจัย พบว่า บริษัทเหล่านี้ไม่สามารถที่จะนำเอายุทธวิธีต่าง ๆ มาใช้ได้ เช่น ยุทธวิธีในการจัดหน่วยงานที่ดี ควรมีเป้าหมายทางธุรกิจที่คุ้มค่า การจ่ายผลตอบแทนพนักงาน การคัดเลือกวิธีการที่เป็นประโยชน์ต่อธุรกิจ และความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน

จะเห็นได้ว่ามีเพียงผู้บริหารบางคนเท่านั้นที่ได้นำเอายุทธวิธีนั้นมาใช้ แต่ไม่สามารถนำมาใช้ได้หมด เพราะมีข้อจำกัดของแต่ละบริษัทที่ไม่มีความพร้อมในการดำเนินธุรกิจ โดยเฉพาะความพร้อมของผู้บริหารที่จะต้องหาวิธีการหรือกลยุทธ์ใหม่ ๆ มาใช้กับบริษัทของตนเอง เพื่อการวางแผนในการเอาชนะคู่แข่งจากการสังเกตทำให้ผู้วิจัย พบว่า ผู้บริหารขาดประสิทธิภาพในการทำงาน ไม่มีความรู้ในด้านการวางแผนเพื่อหากกลยุทธ์มาใช้กับองค์กรของตนเอง

นอกเหนือจากประเด็นหลัก 3 ประเด็นที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยได้พบอีกว่า ยังมีปัจจัยหลักที่ทำให้บริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ขนาดเล็ก ประสบกับความล้มเหลวในการดำเนินธุรกิจทางด้านผู้ผลิตรายการ ผู้วิจัยจะได้นำ ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์มาสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านการจัดการทางการเงิน
2. ปัจจัยด้านบุคลากร โดยเฉพาะการเป็นมืออาชีพ
3. ปัจจัยด้านเครื่องมืออุปกรณ์กับเทคโนโลยี

1. ปัจจัยด้านการจัดการทางการเงิน

ธุรกิจบริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ขนาดเล็กส่วนใหญ่ ที่มักประสบกับความล้มเหลวก็เนื่องมาจากมีเงินในการลงทุนล่วงหน้าน้อยเกินไป การดำเนินธุรกิจที่มีเงินทุนน้อยเกินไป เป็นสาเหตุของการเกิดปัญหาหลาย ๆ อย่างที่ตามมา ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ที่ขาดประสบการณ์มักจะรีบเร่งเปิดดำเนินกิจการก่อนแน่ใจว่าจะมีเงินทุนสำรอง จากที่ไหนมาคอยช่วยเหลือในช่วงแรก ๆ ของการดำเนินงานที่มีแต่ความยุ่งยาก แม้แต่ธุรกิจขนาดใหญ่ที่สามารถหาเงินได้ตลอดเวลา ก็ยังต้องการเวลาในการเรียนรู้โอกาสการสร้างชื่อเสียง และการสนับสนุนที่มั่นคงจากลูกค้า

จากการศึกษา พบว่า บริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ขนาดเล็กทั้ง 3 บริษัท มักจะประสบกับปัญหาทางการเงิน ที่ไม่มีทุนสำรอง ไม่มีสถาบันการเงิน หรือแหล่งเงินทุนมารองรับได้ในการดำเนินธุรกิจ ระบบการเงินนั้นถือได้ว่าเป็นส่วนสำคัญอันหนึ่งในการดำเนินธุรกิจใด ๆ ก็ตาม การเงินนับเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับนักบริหารที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในการบริหารทรัพยากรบุคคลด้านเงินทุน และในการตัดสินใจด้านอื่น ๆ อีกด้วย เช่น ในการจัดทำโครงการใหม่ ๆ การบริหารโครงการ ตลอดจนประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการบริหารงานในบริษัท การบริหารปัจจัยทางการเงินนับได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่ต้องมีการบริหารให้มี

ประสิทธิภาพ การเงินนั้นกล่าวได้ว่าเป็นหัวใจของการดำเนินธุรกิจ นอกเหนือจากหน้าที่ทางด้านการตลาด และส่วนใหญ่บริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ขนาดเล็กมักจะละเลยปัญหาเหล่านี้ไป จึงทำให้เกิดความล้มเหลวขึ้นในการดำเนินธุรกิจ ดังเช่น 3 กรณีศึกษา คือ บริษัท (FOCUS จำกัด) บริษัท WIMONTRA VISION, จำกัด บริษัท HIGHLAND BIRDS จำกัด

2. ปัจจัยด้านบุคลากร โดยเฉพาะการ เป็นมืออาชีพ

เมื่อพิจารณาถึงบุคลากรของบริษัท หมายความว่า บุคลากรในบริษัท รวมถึงการเป็นผู้บริหารแล้วยังเป็นผู้กำหนดนโยบาย และเป็นเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ดำเนินนโยบายต่าง ๆ ไปปฏิบัติรวมถึงปริมาณและคุณภาพของบุคลากร จากการศึกษาและมุมมองในทัศนะของผู้วิจัย พบว่า บุคลากรที่เข้ามาทำงานในด้านนี้จะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในด้านของการผลิตรายการโทรทัศน์ มีความสนใจ และรับผิดชอบต่องาน และจะต้องเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มในทางที่จะเป็นประโยชน์กับบริษัท ผู้วิจัยได้กล่าวมาข้างต้นแล้วว่า บุคลากรที่รวมตัวกันเป็นกลุ่มเป็นที่ทีมงานและจัดตั้งเป็นบริษัทขึ้น จะมีบุคลากรรวมกันแล้วประมาณ 4-5 คน เพราะบุคลากรน้อยจึงทำให้บริษัทขาดผู้ที่มีความเชี่ยวชาญชำนาญงานเฉพาะด้านอย่างแท้จริงเข้ามาทำงาน มีผลทำให้บริษัทขาดศักยภาพทางด้านบุคลากรในด้านการผลิตรายการและการดำเนินงานบริหารงาน

ผู้วิจัย พบว่า ผู้บริหารหรือบุคลากรที่ทำการก่อตั้งบริษัท ทีมงานต่าง ๆ ไม่เคยมีประสบการณ์ในการทำงานด้าน Production House มาก่อน ดังนั้นประสบการณ์ในการวางแผนงานในด้านของการผลิตรายการโทรทัศน์ และการบริหารงานจึงยังไม่ได้ได้รับความเชื่อถือ และการยอมรับจากคนในวงการเท่าใดนัก อีกทั้งความรู้พื้นฐานทางด้านการผลิตรายการโทรทัศน์หรือความรู้ด้านเทคนิคการผลิตรายการไม่เคยมีมาก่อน จึงเป็นการยากที่บุคลากรที่ไม่มีความรู้หรือประสบการณ์ของการเป็นมืออาชีพในงานด้านนี้มาก่อนแล้วมาทำงานด้านการ

ผลิตรายการโทรทัศน์หรือภาพยนตร์สารคดีทางโทรทัศน์ หรือแม้แต่การทำสปอตโฆษณาและงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องการที่จะหวังผลสำเร็จของงานนั้นมีน้อยมาก ถ้าหากว่าไม่มีผู้ที่เข้าใจในงานด้าน Production House และงานด้านการผลิตรายการโทรทัศน์ เพราะงานด้านนี้มีขั้นตอนมากมายหากไม่เข้าใจในรายละเอียดของแผนงาน และการวางแผนแล้วก็จะทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการทำงานได้

3. ปัจจัยด้านเครื่องมืออุปกรณ์ กับ เทคโนโลยี

เครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตรายการโทรทัศน์เป็นส่วนหนึ่งของเทคโนโลยีที่มีความสำคัญในการดำเนินธุรกิจบริษัทผู้ผลิตรายการ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในงานการผลิตโดยตรง ดังนั้นเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการถ่ายทำจึงเป็นสิ่งจำเป็น และเป็นปัจจัยที่บริษัทผู้ผลิตจะละเลยไม่ได้ สาเหตุที่บริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ขนาดเล็กไม่สามารถที่จะมีได้ เพราะเครื่องมือแต่ละชิ้นที่ใช้งานนั้นมีราคาแพงมากเป็นเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ และต้องเก็บรักษาอย่างดี และบุคลากรที่นำมาใช้งานจะต้องมีทักษะความรู้ และความชำนาญเป็นอย่างดี การผลิตงานจึงจะเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

เนื่องจากเครื่องมือมีราคาแพงมาก บริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ขนาดเล็ก จึงไม่สามารถมีเครื่องมือเหล่านั้นมาใช้ได้ เพราะไม่มีงบประมาณในการจัดซื้อจัดหา บริษัทผู้ผลิตขนาดเล็กจึงใช้ระบบเช่าจากสตูดิโอที่มีพร้อมทั้งเครื่องมือและทีมงาน

ผู้วิจัย พบว่า ระบบของการบริหารงานในการดำเนินธุรกิจของบริษัท ทั้ง 3 ยังไม่มีการจัดให้เป็นระบบแบบมาตรฐานเท่าใดนัก ส่วนใหญ่แล้วมักจะมีการจัดระบบของการบริหารในรูปแบบที่ไม่เป็นทางการ Informal มีการบริหารงานในการทำงานกันแบบง่าย ๆ ไม่มีกฎเกณฑ์ที่ตายตัว โดยเฉพาะบุคลากรใน

องค์กรทุกคนสามารถทำงานในหลาย ๆ หน้าที่ เนื่องจากว่าองค์กรเหล่านี้เป็น
องค์กรขนาดเล็กก็มีบุคลากรที่สามารถดำเนินการในด้านการจัดการการบริหารงาน
เพียง 1-2 คน เท่านั้น

ผู้บริหารบริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ขนาดเล็กทั้ง 3 บริษัท ยังขาด
ประสบการณ์ในด้านของการเป็นมืออาชีพในการดำเนินธุรกิจทางด้านผู้ผลิตรายการ
โทรทัศน์ และศักยภาพของการเป็นผู้บริหาร

ไม่เพียงแต่ความสามารถของผู้บริหารเท่านั้นผู้ได้บังคับบัญชาทุกคน
จะต้องสนับสนุนนโยบายในการกำหนดเป้าหมายขององค์กร สิ่งซึ่งผู้บริหารจะต้อง
คำนึงถึงก็คือ การประสานสอดคล้องในการทำงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
และคำนึงถึงความเกี่ยวพันระหว่างคุณสมบัติของผู้บริหาร การบริหารงานอย่างมี
ประสิทธิภาพ ยุทธวิธีในการเอาชนะคู่แข่ง และการแข่งขันในเชิงธุรกิจ เป็นต้น

กล่าวได้ว่า ความอยู่รอดของบริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ขนาดเล็กจะ
อยู่รอดในวงการได้ ก็ต้องมีการวางแผนที่ดีและสามารถทำกำไรได้ และมีรายได้
เข้ามาจึงจะช่วยให้ตัวองค์กรอยู่ได้ เพราะถ้าบริษัทไม่สามารถทำกำไรจาก
การผลิตรายการหรือจากการดำเนินธุรกิจแล้ว บริษัทก็จะประสบกับความล้มเหลว
ในการดำเนินธุรกิจ ในที่สุดองค์กรเหล่านี้ก็จะค่อย ๆ สลายตัวไปพร้อมกับความ
สูญเสียทางด้านเศรษฐกิจ และเป็นการยากที่จะเรียกสิ่งเหล่านี้คืนมาให้กลับมา
โดยเร็วได้

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการศึกษาถึงปัจจัยที่มีต่อความล้มเหลวของบริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ขนาดเล็กในประเทศไทยนั้น พบว่า มีปัจจัยหลายปัจจัยที่ทำให้เกิดความล้มเหลวนี้ขึ้นมา ในการเป็นบริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ขนาดเล็กนั้น จำเป็นจะต้องอาศัยความร่วมมือกันระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลายฝ่าย เช่น บริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์เอง สถาบันการเงิน สถานีโทรทัศน์และหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบงานด้านโทรทัศน์ องค์ประกอบเหล่านี้ล้วนแต่มีความสำคัญต่อวงการผู้ผลิตรายการโทรทัศน์

ผู้วิจัยใคร่ขอเสนอแนะต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ในการทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุดดังนี้

1. ผู้บริหารบริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ขนาดเล็ก

การเข้ามาสู่วงการเป็นผู้บริหารธุรกิจผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ขนาดเล็กนั้น สิ่งแรกที่จะต้องทำคือการตั้งคำถามให้กับตัวเองเสียก่อนว่า มีความพร้อมแล้วหรือยังที่จะก้าวเข้ามาประกอบธุรกิจหรือดำเนินธุรกิจประเภทนี้ มีความรู้ในด้านนี้มากน้อยเพียงใดมีทักษะ ความสามารถที่จะนำตัวเราไปสู่เป้าหมายสูงสุดได้หรือไม่ มีประสบการณ์ในงานด้านนี้เพียงพอแล้วหรือยัง คำถามเหล่านี้เป็นคำถามที่ควรจะต้องตอบให้กับตนเองให้ได้เสียก่อน แล้วจึงคิดวางแผนหรือวางโครงการ มีความพร้อมในด้านใดบ้างและจะทำอะไรต่อไป เมื่อมีความพร้อมแล้วจึงสามารถดำเนินการได้

1.1 ความพร้อมของบุคลากร

บุคลากรที่จะเข้ามาร่วมทำงานบุคลากรเหล่านี้มีความรู้ความสามารถมากน้อยเพียงไร จะสร้างปัญหาให้เราหรือไม่ในขณะที่ปฏิบัติงาน บุคลากรมีความรับผิดชอบต่องานที่ทำเพียงใด

1.2 เครื่องมืออุปกรณ์ในการถ่ายทำ จะหามาได้อย่างไรจะซื้อหรือเช่าราคาเป็นอุปสรรคหรือไม่ เพราะเครื่องมือแต่ละชิ้นนั้นมีราคาสูงมาก

1.3 แหล่งเงินทุน มีทุนสำรองในการผลิตมากเพียงใดจะหาได้จากที่ไหน เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่า การดำเนินธุรกิจเป็นผู้ผลิตรายการโทรทัศน์นั้นจะต้องใช้เงินในการลงทุนสูงมาก เพราะถ้าหากเราขาดการสนับสนุนด้านการเงินแล้วเชื่อแน่ว่า ธุรกิจนี้ก็ไปไม่รอดและในที่สุดก็จะประสบกับความล้มเหลว ในการทำธุรกิจประเภทนี้อย่าไปคิดเพียงว่าได้ผลตอบแทนทางธุรกิจนั้นสูง อย่าไปคิดว่าทำไมคนอื่นทำแล้วรวยเรามีความพร้อมเช่นนั้นแล้วหรือยัง อย่าตกอยู่ในห้วงแห่งความฝัน ฉะนั้นการจะดำเนินธุรกิจบริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ขนาดเล็กนั้นจะต้องคิดให้รอบคอบเสียก่อน

2. สถาบันการเงิน

สถาบันการเงินเป็นธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ควรสนับสนุนให้สินเชื่อในการผลิตรายการให้การกู้ยืมเงินแก่บริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ตามความเหมาะสม และความสามารถในการชำระหนี้คืนโดยเฉพาะควรให้การสนับสนุนทางการเงิน แต่บริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ที่เริ่มดำเนินการใหม่ ๆ และสนับสนุน บริษัทที่มีความพร้อมควรเปิดโอกาสให้บุคคลได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่

3. สถานีวิเคราะห์

สถานีวิเคราะห์ในฐานะที่เป็นช่องทางในการสื่อสารควรตระหนักเสมอว่าการให้เข้าช่วงเวลาการออกอากาศ แก่บริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์นั้นยังเป็นสิ่งจำเป็นมากเพื่อให้โอกาสในการแสดงถึง "ศักยภาพ" ของผู้ผลิตรายการโทรทัศน์รายใหม่ ๆ ที่มีแนวการเสนอที่ไม่ซ้ำแบบไม่จำเจ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ชม แต่อย่างไรก็ตามควรจะต้องอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้องไม่มี "อคติ" (bias) หรือ

"ความลำเอียง" (Prejudice) มีการปฏิบัติที่เสมอภาคกัน ไม่มีการแทรกแซงทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องกับทั้งบริษัทผู้ผลิตด้วยกันหรือหน่วยงานของรัฐ เช่น การยกเลิกรายการ ถอดรายการ บีบเวลาออกอากาศของบริษัทอื่น ๆ แล้วเอามาให้กับอีกบริษัทเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง โดยไม่มีความชอบธรรมเกิดขึ้น

4. ผู้อุปถัมภ์รายการ

ผู้อุปถัมภ์รายการควรให้การสนับสนุนรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ ที่ไม่ได้มุ่งผลิตเพื่อหวังผลกำไรมากมาย เช่น รายการที่อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม รายการเด็ก และสารคดี เป็นต้น ทั้งนี้ก็เพื่อให้บริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์เหล่านั้นสามารถอยู่รอดในธุรกิจนี้ได้และนำรายได้ไปพัฒนารายการให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อจำกัดของการวิจัย

ผู้วิจัยได้รับการปฏิเสธ ไม่สามารถที่จะหาแหล่งข้อมูลจากบริษัทที่ประสบความสำเร็จในด้านผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ขนาดเล็กอื่น ๆ ได้ เพราะไม่ได้รับความร่วมมือ บุคคลเหล่านี้เกรงว่าจะได้รับผลกระทบย้อนกลับในทางล้มเหลว

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยในอนาคต

การศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยของความล้มเหลวของบริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ขนาดเล็กในอนาคต ควรจะทำการศึกษากับองค์กรที่มีขนาดใหญ่ที่เลิกการดำเนินธุรกิจทางด้านนี้ไปแล้ว ว่ามีสาเหตุหรือปัจจัยอะไรบ้างที่ทำให้เกิดความล้มเหลว มีความเหมือนหรือความแตกต่างไปจากองค์กรขนาดเล็กหรือไม่